

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

VŨ THỊ THU HƯỜNG

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG MÔI TRƯỜNG MỘT
SỐ LÀNG NGHỀ TÁI CHẾ KIM LOẠI TẠI
HUYỆN VĂN LÂM, TỈNH HƯNG YÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Thái Nguyên, năm 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

VŨ THỊ THU HƯỜNG

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG MÔI TRƯỜNG MỘT
SỐ LÀNG NGHỀ TÁI CHẾ KIM LOẠI TẠI
HUYỆN VĂN LÂM, TỈNH HƯNG YÊN**

Chuyên ngành: Khoa học môi trường

Mã số: 60 44 03 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học:

TS. HOÀNG HẢI

Thái Nguyên, năm 2013

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi đã nhận được sự giúp đỡ và sự chỉ bảo tận tình của các thầy, cô giáo trong khoa Tài nguyên & Môi trường - Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, các tập thể đã tạo điều kiện để tôi hoàn thành khoá luận này.

Trước hết, tôi xin chân thành cảm ơn thầy giáo TS. Hoàng Hải đã nhiệt tình ủng hộ, động viên, hướng dẫn tôi trong suốt thời gian thực hiện đề tài.

Tôi xin cảm ơn Ban lãnh đạo Sở Tài nguyên và Môi trường Hưng Yên, phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Văn Lâm, cán bộ UBND, nhân dân xã Đại Đồng, xã Chỉ Đạo đã giúp đỡ trong công tác điều tra và thu thập số liệu.

Với trình độ, kinh nghiệm và thời gian còn nhiều hạn chế nên đề tài không tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được sự chỉ bảo, đóng góp ý của các thầy cô giáo để tôi có thể hoàn thành tốt đề tài của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng 9 năm 2013

Tác giả

Vũ Thị Thu Hương

LỜI CAM ĐOAN

Sau một thời gian nghiên cứu, thu thập số liệu, điều tra khảo sát thực trạng môi trường một số làng nghề tái chế kim loại tại huyện Văn Lâm tỉnh Hưng Yên. Luận văn “*Đánh giá thực trạng môi trường một số làng nghề tái chế kim loại tại huyện Văn Lâm, tỉnh Hưng Yên*” đã hoàn thành đúng thời hạn được giao.

Tôi xin cam kết rằng nội dung luận văn này chưa được sử dụng cho bất kì một chương trình cấp bằng cao học nào cũng như bất kỳ một chương trình đào tạo cấp bằng nào khác. Các nguồn số liệu, tài liệu đưa ra trong luận văn là hợp pháp, trung thực, rõ ràng. Các nhận định, kết luận trong luận văn là của chính tác giả.

Tác giả

Vũ Thị Thu Hương

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	1
1. Đặt vấn đề.....	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
2.1. Mục tiêu tổng quát	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Yêu cầu nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa của đề tài.....	2
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU	4
1.1. Khái quát về làng nghề.....	4
1.1.1. Trên thế giới	4
1.1.2. Ở Việt Nam	4
1.2. Các nghiên cứu về môi trường làng nghề	9
1.2.1. Các nghiên cứu về làng nghề nói chung	9
1.2.1.1. Các khái niệm về làng nghề	9
1.2.1.2. Quá trình hình thành của làng nghề ở Việt Nam	11
1.2.1.3. Sự phát triển đa dạng của các loại hình làng nghề ở Việt Nam.....	12
1.2.1.4. Đặc điểm môi trường làng nghề.....	13
1.2.2. Các nghiên cứu về làng nghề tái chế phế liệu.....	14
1.2.2.1. Đặc điểm các làng nghề tái chế phế liệu.....	14
1.2.2.2. Ô nhiễm môi trường không khí tại các làng nghề tái chế.....	16
1.2.2.3. Ô nhiễm môi trường nước tại các làng nghề tái chế	17
1.2.2.4. Ô nhiễm môi trường đất tại các làng nghề tái chế	17
1.3. Các quy định về quản lý môi trường làng nghề ở Việt Nam	19
1.3.1. Khái niệm về quản lý môi trường	19
1.3.1.1. Định nghĩa của quản lý môi trường	19
1.3.1.2. Nội dung của quản lý môi trường	19
1.3.1.3. Mục tiêu của quản lý môi trường.....	20
1.3.2. Cơ sở pháp lý của công tác quản lý môi trường	21
1.3.2.1. Cơ sở pháp lý của công tác quản lý môi trường	21
1.3.2.2. Cơ sở pháp lý của công tác quản lý môi trường làng nghề tái chế.....	22
1.3.3. Thực trạng công tác quản lý môi trường ở làng nghề.....	23
1.4. Khái quát về công nghệ xử lý chất thải của làng nghề	25
1.4.1. Đặc điểm công nghệ xử lý chất thải.....	25
1.4.1.1. Công nghệ xử lý chất thải rắn	25

1.4.1.2. Công nghệ xử lý chất thải khí	26
1.4.1.3. Công nghệ xử lý chất thải lỏng	27
1.4.1.4. Phương pháp sử dụng thực vật tích tụ.....	27
1.4.2. Các loại công nghệ xử lý chất thải làng nghề tái chế.....	27
1.4.2.1. Công nghệ xử lý khí thải làng nghề tái chế	27
1.4.2.2. Công nghệ xử lý nước thải làng nghề tái chế.....	28
1.4.2.3. Công nghệ xử lý chất thải rắn làng nghề tái chế.....	28
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	29
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	29
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	29
2.1.3. Địa điểm nghiên cứu	29
2.1.4. Thời gian nghiên cứu	29
2.2. Nội dung nghiên cứu	29
2.2.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Văn Lâm	29
2.2.2. Thực trạng sản xuất và nguồn gốc phát sinh chất thải tại các làng nghề tái chế kim loại	29
2.2.3. Hiện trạng môi trường tại các làng nghề tái chế kim loại.....	30
2.2.4. Tác động của hoạt động tái chế đến sức khỏe của người dân.....	30
2.2.5. Hiện trạng và giải pháp tăng cường công tác quản lý môi trường các làng nghề	30
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.3.1. Phương pháp thống kê, kế thừa.....	30
2.3.2. Phương pháp điều tra khảo sát thực tế tại địa phương.....	30
2.3.3. Phương pháp thu thập và xử lý số liệu, tài liệu.....	31
2.3.4. Phương pháp tổng hợp, so sánh và dự tính lượng chất thải.....	31
2.3.5. Phương pháp lấy mẫu phân tích phòng thí nghiệm	32
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	34
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Văn Lâm	34
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	34
3.1.1.1. Vị trí địa lý	34
3.1.1.2. Đặc điểm khí tượng.....	34
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	35
3.2. Thực trạng sản xuất và nguồn gốc phát sinh chất thải của các làng nghề tái chế kim loại	36

3.2.1. Thực trạng sản xuất.....	36
3.2.2. Nguồn phát sinh chất thải sinh hoạt.....	38
3.2.3. Chất thải phát sinh từ hoạt động sản xuất.....	40
3.2.3.1. Làng nghề Đông Mai, xã Chỉ Đạo.....	40
3.2.3.2. Làng nghề Lộng Thượng, xã Đại Đồng.....	44
3.2.3.3. Làng nghề Xuân Phao, xã Đại Đồng.....	47
3.3. Hiện trạng môi trường tại các làng nghề tái chế kim loại.....	48
3.3.1. Hiện trạng môi trường làng nghề Đông Mai, xã Chỉ Đạo.....	48
3.3.1.1. Môi trường không khí.....	48
3.3.1.2. Môi trường nước.....	50
3.3.2. Hiện trạng môi trường xã Đại Đồng.....	54
3.3.2.1. Môi trường không khí.....	54
3.3.2.2. Môi trường nước.....	57
3.4. Tác động của hoạt động tái chế đến sức khỏe của người dân.....	60
3.5. Hiện trạng và giải pháp tăng cường công tác quản lý môi trường các làng nghề.....	64
3.5.1. Các văn bản quy phạm pháp luật về bảo vệ môi trường của các làng nghề.....	64
3.5.2. Nhân lực, cơ sở vật chất cho bảo vệ môi trường các làng nghề.....	66
3.5.3. Tình hình thu gom, xử lý chất thải tại các làng nghề.....	68
3.5.4. Giải pháp tăng cường công tác quản lý môi trường làng nghề.....	69
3.5.4.1. Hoàn thiện bộ máy quản lý môi trường đối với làng nghề.....	69
3.5.4.2. Hoàn thiện thể chế, tăng cường tổ chức thực hiện pháp luật về bảo vệ môi trường.....	70
3.5.4.3. Quy hoạch không gian làng nghề gắn với BVMT.....	71
3.5.4.4. Áp dụng biện pháp sản xuất sạch hơn.....	71
3.5.4.5. Quan tâm xử lý các loại chất thải của cho các cơ sở tái chế kim loại ..	72
3.5.4.6. Tuyên truyền và giáo dục.....	72
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	73
1. Kết luận.....	73
2. Kiến nghị.....	74
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	75
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CNH – HĐH	: Công nghiệp hóa – hiện đại hóa
TCCP	: Tiêu chuẩn cho phép
CBLT-TP	: Chế biến lương thực – thực phẩm
TCVN	: Tiêu chuẩn Việt Nam
QCVN	: Quy chuẩn Việt Nam
KLN	: Kim loại nặng
UBND	: Ủy ban nhân dân
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
QHXD	: Quy hoạch xây dựng
BVMT	: Bảo vệ môi trường
SXSH	: Sản xuất sạch hơn

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1. Các xu thế phát triển của làng nghề Việt Nam đến năm 2015	12
Bảng 1.2. Đặc trưng ô nhiễm từ sản xuất của một số loại hình làng nghề	14
Bảng 1.3. thống kê số lượng làng nghề tái chế phế liệu ở Việt Nam	15
Bảng 1.4. Các sản phẩm chính của làng nghề tái chế phế liệu	15
Bảng 1.5. Tải lượng ô nhiễm do đốt than tại làng nghề tái chế	17
Bảng 1.6. Hàm lượng tổng số kim loại nặng trong đất do ảnh hưởng của tái chế kim loại	18
Bảng 1.7. Các loại thực vật phổ biến có thể dùng để xử lý kim loại nặng	27
Bảng 2.1. Vị trí, số lượng thời gian lấy mẫu lần 1	32
Bảng 2.2. Vị trí, số lượng thời gian lấy mẫu lần 2	33
Bảng 3.1. Tổng lượng rác thải sinh hoạt phát sinh tại các hộ gia đình	39
Bảng 3.2. Tỷ lệ phần trăm các nguyên tố của nguyên liệu	46
Bảng 3.3. Tải lượng khí thải phát sinh của làng Xuân Phao	47
Bảng 3.4. Chất lượng môi trường không khí xung quanh đợt 1	48
Bảng 3.5. Chất lượng môi trường không khí xung quanh đợt 2	49
Bảng 3.6. Chất lượng nước mặt thôn Đông Mai đợt 1	50
Bảng 3.7. Chất lượng nước mặt thôn Đông Mai đợt 2	51
Bảng 3.8. Chất lượng không khí xã Đại Đồng đợt 1	54
Bảng 3.9. Chất lượng không khí xã Đại Đồng đợt 2	55
Bảng 3.10. Chất lượng nước mặt của xã Đại Đồng đợt 1	57
Bảng 3.11. Chất lượng nước mặt của xã Đại Đồng đợt 2	58
Bảng 3.12. Kết quả điều tra của các hộ sản xuất	61
Bảng 3.13. Kết quả điều tra các hộ dân không liên quan đến hoạt động sản xuất làng nghề	62
Bảng 3.14. Hiện trạng cơ sở vật chất, nhân lực cho quản lý môi trường của xã Chỉ Đạo	67
Bảng 3.15. Hiện trạng cơ sở vật chất, nhân lực cho quản lý môi trường của xã Đại Đồng	67

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 1.1. Khung cấu trúc nội dung quản lý nhà nước về môi trường	20
Hình 1.2. Mối quan hệ trong hệ thống quản lý chất thải	26
Hình 3.1. Vị trí của xã Chỉ Đạo và xã Đại Đồng trong huyện Văn Lâm.....	36
Hình 3.2. Biểu đồ so sánh lượng rác thải sinh hoạt giữa 3 làng	39
Hình 3.3. Sơ đồ quy trình công nghệ tổng quát các công đoạn xử lý.....	40
Hình 3.4. Sơ đồ công nghệ tái chế chi từ rác quy phế thải.....	41
Hình 3.5. Hệ thống xử lý khí thải.....	43
Hình 3.6. Sơ đồ quy trình trung hòa axit.....	44
Hình 3.7. Sơ đồ phát thải tại làng nghề Lộng Thượng	45
Hình 3.8. Sơ đồ phát thải tại làng nghề Xuân Phao	47
Hình 3.9. Biểu đồ so sánh TSS tại 2 điểm qua 2 lần lấy mẫu nước mặt.....	53
Hình 3.10. Biểu đồ so sánh Coliform tại 2 điểm qua 2 lần lấy mẫu nước mặt...	53
Hình 3.11. Biểu đồ so sánh nồng độ bụi tại 3 điểm qua 2 lần lấy mẫu	56
Hình 3.12. Biểu đồ so sánh BOD5 tại 2 điểm qua 2 lần lấy mẫu nước mặt	59
Hình 3.13. Biểu đồ so sánh Coliform tại 2 điểm qua 2 lần lấy mẫu nước mặt.	60
Hình 3.14. Sơ đồ quản lý môi trường làng nghề tái chế kim loại.....	66
Hình 3.15. Hệ thống thu gom và vận chuyển chất thải.....	68
Hình 3.16. Xây dựng cơ cấu hệ thống quản lý môi trường cấp xã	70